

Baltijas Semkopis.

Maksa:

Par gadu 2 r., par 1/2 gadu 1 r. 10 l., par 3 mēn. 60 l.; ar pērsūtīšanu: a) par pasta: 2 r. 60 l., 1 r. 40 l., 90 l.; b) Jelgavā: par gadu 2 r. 30 l.

Sludinājumi

mašā 5 kap. f. par rindiem.

3. gada-gājums.

Aptuļošana:

Jelgavā: „Balt. Semkop.” redakcijā, Katoku eelā № 2 (Jēta); Rihgā: Leelā Kaleju-eelā № 4, pēe Kapteina un Lušawa f. l. grahmatu-bodē un pēe Lerchendorff f. Ralku-eelā № 13. Zitur: Pēe mahzitateem, skolotajiem, pag. wezakeem, strihweem 2c. un wifās grahmatu-bodēs.

№ 48.

Jelgavā, trešhdēnā, 30. nowembrī.

1877.

Mahzitateem: Darba dewejs un darba nehmejs maigruntneeka fainneezibā. XVI. wehstule por Balt. fadsihwi. Litumu krahhjums Latw. walodā. Polititas pahrkats. Einās: no eefschemehm; no kara-lanteem. Telegrami. Atbilde. Sadihwe un si-uatni ba: Generalis Zimmermanis. Torpedi un Turku kara-flote. Atbilde no R. Kiaz-wina. Kapitāls. Druhhinas. Rihgas Latw. teatra attihstibas zesh. Sludinajumi.

Laukfaimneeziba.

Darba dewejs un darba nehmejs maigruntneeka fainneezibā.

Tautas fainneeziba ir tiklab tautas laizigas, kā ari tautas garigas attihstihšanas pamats; ir awots, no ka muhsu un muhsu pehh-nahstamu sablahshanas zekahs. To ir scha laika mahzitas tautas un mahzitee wihri is masal mahzitam tautahm pilnigi un bes schau-bishchanahs atsinuhchi, tam peekrituhchi un dhenahs tadeht ar wifem fpehkeem fainneezibas augkus preeksh sewis un faweem behrneem isleetat.

Pee schihš atshshanas ari Latweeshi nahfuhchi rentneezibai un gruntneezibai sahotees, kā ihpashchi semkopju beedribas gahsch pperahda. Tadeht pateiziba teem, kuri pirmee pee schahdu beedribu dibinashanas rofu likuhchi, kā ari katram, kas ar darbeem un padomeem schihš teiz-amās eestahdes palihšs weizinat.

Semkopju kahrtā schirohs diwās dakās: darba deweji un darba nehmeji. Pee darba-dewejeem peekaitami wifē tee, kas darbu dob un pee darba nehmejeem atkal wifē tee, kas darbu nem un to padara. Starp schem abeem pahstahw nolihgums jeb noruna, ar fo abas pušes ir meerā, tas ir ihfi šatot, lone. Ja apluhkojam, kā pašaulē ar lones-leelumu jeb masamu stahw, ta atrodam, ka pee mahzitatahm tautahm lones jo leelakas, ne kā pee nemahzitatahm tautahm; jeb ari: nemahzits zilweks dabū daudš masaku loni ne kā mahzits. Kadeht? Nu, šaprotama leeta, mahzits wihrs mahf un war to isdarit, fo daudš ziti newar un tadeht wihsch prasa par šawu darbu augstah zenu. Nemahzits zilweks turpreti to ween war un mahf, fo daudš ziti, kas tai pašā widū dshimo, un tapehš darba dewejs to sew par labu isleetā, fo wiham nebuht par šawu newar nemt, un aismahfā strahdneeka darbu ar masaku zenu, ne kā mahzita wihra darbu. Dashedu reis dšird šatot: „Ja Tu par to nenahš, luhf schē ir wihrs, kas par to nahf;“ jeb ari: „Es Tew tihdaudš nedoshu, eij melle, kur tik daudš dabū.“ Stihwejahs un dingejahs, kamehr beidsot ari šader, bet kahdā wihšē un kahdā ir schi deriba? Tikai norunashana, jeb pareisigaki šatot, apšolishana, kas daudšreis tikai darba deweja un darba nehmeja starpā noteel. Tagad nu gan drihš wifē nem pee deribas leezineeku jeb leezineekus flahf, bet ari tee tikai to dšird, fo runā un fo ar wahrdeem notahja. Zif lehti war notikt un noteel, ka darba dewejs, dahschreis ar šawu nodomu jeb ari šaur peemirshanu, šaka: „Es nemas ne-esmu tā un tihdaudš šolijis.“ Atkal darba nehmejs, warbuht ar šawu nodomu jeb bes šawu nodomā, domadams, ka wihsch rittigi pee deribas tā ir notahijis, teiz: „Man tik un tik daudš tahs un tahs mantas tika šolits.“ Ko nu, ja neweena leezineeka naw jeb kad leezineeks wifu wairs ne-atminahs? Nu zekahs strihdeshana, naidš, spihsheshana, un tad teefā-

shanas. Bet ja leezineeks ir, tad tas ari tikai war teikt, fo dširdejis un kas usnemahs par to galwot, waj leezineeks, kas warbuht pee diwahm waj trim deribahm ir flahf bijis, wifu wehl rittigi un šmalhi atmin? Ka leezineeki ir zita deribu peemirshuhchi, tas jau ir daudš-reis peedshiwots. Ko nu lai dara? kam nu tahsniba? Bet ari wehl noteel, ka leezineeks preeksh strihdes ihzeshchanahs nomirst. Kas nu war ihuht? Šulshanas un teefashchanahs bes gala! Weens škai-shahs uš otrū, weens otrū aprunadams; katrs gribedams šawu tahsnibu israhdit.

Ka gan drihš wifās deribas ari wehl tagadejōs laikōs starp muhsu darba dewejeem un darba nehmejeem uš tahdu wihfi teel noslehgtas, kā to esmu apraktihjis, to jau katrs šin. — Tadeht, zeenijami semkopji, Zuhš redjat, ka muhsu fadsihwē schini šinā leela waina, leels truhkums, ir awots, no ka iswerd ne-iffatot daudš šawnuma. Tas tā wairs ilgi newarehs eet, tē wajjaga pahrgrosishchanas!

No schahs pateefibas un wajjadshibas mehš ari pahrleezinahimees, ja eeklatamees teesu atšis. Leela daka no šuhdshahm ir deribas laushchanas deht jeb ar to tuwā šakarā. Schē turu par wajjadshigu peeminet, ka ari semkopju starpā atronahs wihri, no kureem droshchi war šazit: „Wihrs un wahrds!“

Bet kad tahds šlittums jeb truhkums atšihš, tad neweens prah-tigs zilweks to nepeetihš, wiham nepeetihš tikai par to schelotees un waidet, ka šlitti eet: wihsch šanems wihšus špehtus un isleetahš wihšus lihdselkus, lai šlittumu nowehrstu.

Wanas domas, kā tahda šlitta deribu wihse buhtu pahrlahojama, ir ihšumā šanemtas schahdas. Ne ilgi atpalaf lahiju, ka Kurjemes komishja semneeku leetās ir pawehlejuse, ka deramo-deenu nebuhs wairs frogōs, bet pagasta namōs noturet. Schihš pawehles labums ir lehti šaprotams, tadeht es ušdroshinajōs schē jautat: waj tad tahdu šikumu ari pee mums Wihsemē newaretu eewešt? Pagasta wezakā flahf-buhshonā nenotiktu tahdas nehahrtibas, kā frogōs, kur galwa arweenu mehds šlitta buht. Darba deweja un darba nehmeja deriba ir ja-uš-rahsta un waj nu pagasta wezakā waj kahda teefas wihra flahfbluhshonā deribas rakšs abeem deribneekem, kā ari pagasta wezakam waj teefas wihram, kā leezineekam, japarakhsta. No schahda deribas raksta nu dabū darba dewejs un darba nehmejs katrs weenu eksemplari. Bet tadeht, ka wifē jau deramā deenō nesaderahs, war katrs šawu deribu uš tahdu pašū wihfi mahjā waj zikā kahdā weetā noturet. Šaur šikumu buhtu janofaka, ka šuhdshibas pee teesham par ne-ušrahstahm deribahm naw peenemamas.

(Mahloshā numurā brigums).

Redakcijas peeshimejums. Preeksh deenesta lihgunem deretu druktati deenests-kontrakta blantati jeb schemati, kas pagasta-namā waj ari mahjās buhtu gatawi turami un turōs tad šatru reis pehš wajjadshibas tikai buhtu ja-erakhsta: lih-šseju wahrdi, deenesta laits, lones leelumš un ziti norunajumi. Uš schem blantateem ari wajjadshetu nodrutat wairat eewehrojamos šikumu nosajijumus par darba deweja un darba nehmeja teefahm un peenahkumeem. Pee lihguna noslehghanas peeteel, tad abi lihdschi schahdu kontraktu parakhja; leezineeka tit tur wajjaga, tur parakhsta weetā kustus weel. Teefai un polizejai tahdās priwats-darishchanās newajjadshetu esjaut-tees. — Ja schis preekshlikums atwahšs peekritejus, tad mehš mehginahm tahdu kontrakta blantatu šastahdit un lahstajem šinamū darit.

Šaur šikumeem nosajit, ka tikai uš rakšita deenests-kontrakta war šuhdjet, mums šchim hrihsham wehl neleekahs par wajjadshigu un isdarumu.

Wisparhiga data.

Wehstules par Baltijas jadsihwi.

No Theodora Rolanda. XVI. wehstule.

Kad pagasta-teesas turpmak tā negrib un newar pamest, kā tahs tagad ir, kas tad wīnu weetā buhtu zekams?

Tas ir tas jautajums, ar kuru mehš ņawu XV. wehstuli ņeh-djahm, uš ko mums ņhodeen jamehgina atbildi dot.

Tahs wahjibas, toš nedroņhus pamatus, ko mehš pee muņhu pagasta-teeņahm, ihpaņchi maņdš pagastšs, eņam uņrahdiuņchi, newar pahrlabot zaur jaukeem waj gudreem wahrdeem, zaur strihdus-rafsteem awiņes; to weenweenigi war panahst:

a) Kad maņu, neņpehzigu teeņas-aprinku (pagastu) weetā zek leelatus aprinkus, kas ņawu teeņu ari kaņrtigi war uņsturet. Adwokats Schiemana k. gan ir tanis domas, ka tas pawiņam ne-efot eeņpehjamš, bet mehš zeram peerahdit, ka tas ir gan eeņpehjamš.

b) Kad pagasta teeņneņchu ņkaitš teek pamaņinatš un kad teeņneņchi dabu tik daudš lones, ka wini bes ņaimneeziabas behdahm ņawu amatu war kopt un uņluhtot kā ihstu, augstu teeņneņcha-amatu un newiņ kā nepatiņkamas pagasta peedeawas waj kā tā ņalamu „goda-amatu“ bes ihsta ņwara, bes ihstas atbildes.

c) Kad pagasta-teeņas ņrihweris, jeb rakstu wedeis, jeb aktu-ars, jeb sekreterš no paņņas teeņas teek eezelts uš nenofazitu laiku; kad wiņņch tik daudš lones dabu, ka mahzits wiņrs war pagehret un bes behdahm dņihwot tikai ņho ņawu amatu kopdams, ne no weenas partijas ņpaids.

d) Kad teeņas neween eeņņhigas dariņchanas, bet ari ahrigi wiņadā wiņņe ir peelihdņinamas ihstahm Walņts-eeņahdehm, ihstahm teeņahm, kam tikai ar augstzeeniņchanu drihņt tuwotees, no kuraņm war droņchi tizet un zeret, ka tahs likumus paņiņt un ņaprot, ne no weenas partijas, ne no weena ņpehka ņawā augstā darboņchanā neteek ņpaids-tas, ir taiņnas un droņchas un ņawas ņehdeņchanas tura waj it deenas, waj wairak reiņes nedekā, ka ņuhdņetaju leetas neteek kawetas un wilzinatas; beidsot ka teeņneņchi, kam ņawas amata-dariņchanas ja-atturahš tahku noņt no perņoniņlahm kildahm un kaiņlibahm un tikai teeņa un taiņniba jaņpreeņch, naw peeņpeeņti, ņpreedumu iņpildiņchanas dehl jauktees laudis, rihwetees ar teem, par kureem wini ņpreeņch.

Tas ir panahkams uš ņchahdu wiņņi:

To 435 pagasta-teeņu weetā (Kurfemē) ihsti wajadņigas ir tikai 80 tahdas teeņas, tadehl uš katru aprinki tikai kahdas 8 pagasta-teeņas. Pee katras teeņas tad peederetu ap 6000 wiņreeņchu un ņee-weeņchu dwehņetu, kas it nebuht naw pa daudš, jo Schiemana k. ņawā eeņpreeņch minetā rakstā iņņlaidro, ka weena pirmas instanzes teeņa peeteefot preeņch 70,000 wiņreeņchu un ņee-weeņchu dwehņelehm, kurpretim tagad Kurfemē uš katru teeņu (Oberhof- un pagasta teeņas nerekņinot) na h-fot 10, 16 waj 22,000 eedņihwotaju.

Likumiga pamata tahdai pahrgroņiņchanai netruhņt, jo pagasta likumu § 2, peeņihm. 2 noņata, ka „laiminu pagasteem ir atwehņets, ja paņcheem patihņahš, peh; uņtraugu teeņas apņtiņriuaņchanas kopā tikai weenu weenigu pagasta teeņu eezelt, waj kur tahda eeritte ir, to paturet.“

Preeņch katras tahdā wiņņe nodibinatas kopu-pagasta-teeņas lai kkuhtu tikai 4 teeņneņchi uš 3 gadeem eezelti, kā pag. lik. § 26 amata-laiku jau noņata. No ņcheem teeņneņcheem 3 ņehd paņtahwigi teeņā, waj it deenas, tā ka maņakais alaņch 2 teeņneņchi klah, waj it pah-deenas, waj 3 reiņes nedekā, kā ta wajadņiba. Tas zetortais teeņneņis tik tad pee eeņņhigeem teeņas-darbeem nem dakibu, kad winam watas. Zitā brihdī wiņņch ir tas teeņas lozeklis, kas winas ņpreedumus iņpilda (teeņas iņpildiņtajs), ņkahdi apņpreeņch, ņaklauņhinaņchanas uš weetas iņdara, ja wajadņigs, un pawiņam teeņas pawehles amata aprinki, ahruņš paņņas teeņas, iņpilda. Tadehl winam peenahkahš leelata lone, ne kā teem ziteem teeņneņcheem. Tikai uš ņkaidri un gaņņchi iņrakņitu teeņas pawehli uš Keisara Majestetes wahrdu wiņņch kahdu amata-darbu war uņņahņt un iņpildit, ne kad uš ņawu roku, ne kad bes tahdas pawehles, kura katram, kam wajaga, jauņrahda. Uš ņho pawehli atņaudamees, wiņņch ari war no polizejas palihgu iņpraņit.“ Par pawehles iņpildiņchanu wiņņch teeņai eeņneedš rakņitu raportu, kas protokolā eeleeamš.

Tā Kreewijā, kur jaunās teeņas nodibinatas, wiņur ir eewests un ņchis eeņtahdijums it wiņur par koti derigu atņihņt.

Teeņas ņrihweris jeb sekreterš buhtu no paņņas teeņas, uš nenofalamu laiku eezelams un tikai ihstu wainu dehl no paņņas teeņas ņuspendeerejamš (ņchim brihņcham atzekams), lihdi augstaka teeņa iņņpreeņch, waj wiņņch pawiņam no amata atleekams, jeb waj pagasta teeņas ņpreedums bija nepareis. Winam buhtu jadsihwo teeņas-namā un tikai weenam paņņam ja-atbild par wiņeem raksteem, newiņ kah-deem palihgeem jeb kanzelejas ņrihwereem, ko wiņņch warbuht gribetu turet. Tikai pate teeņa, wajadņigā brihdī, tahdu palihgu kahdā ņeh-deņchanā war peelaiņt, kas ihpaņchi protokolā peeminams.

Bet nu daņchi pagasta-wihri un pagasta miņkotaji jau rauņta plezus un waid: kur lai tahs naudas nemam! Apmeerinajatees un laujeet man galā nahņt. Es ir ņho wahjibu paņiņņtu un tadehl preeņch katras teeņas tikai ņchahdas iņdoņchanas par gadu pagehru:

Teeņas preeņchņehdetajam	200 rubl.
2 teeņas peeņehdetajeem à 150 r. =	300 "
1 " peeņehdetajam (teeņas iņpildiņtajam)	250 "
Strihwerim jeb sekreterim	1000 "
Teeņas ņulainim	100 "
Kanzelejas-nauda	200 "
Teeņas nama (kur tahda truht) noma	250 "

kopā 2300 rubl.,

Sadņihwe un ņinatniba.

General-leitnants Apolons Ernestowitņs Zimmermanis ir dņimis Widsemē 1825. gadā. Zimmermanis ir par junteru eeņtahjis tā ņautā „Wirtembergas Iehnina“ pulkā (tagadeis 14. Jelgawas Ćuņaru pulkā) un 18 gadus wezu wīnu pa-augņtinaja par praporņņiņiku. 1848. gadā wiņņch pabeidņa kara-akademijas kursu un kuwa generalņtābam peeņaitis. Tani paņņā gadā wīnu no generalņtāba aiņņuhtija Archangelas un Olonezas gubernas, pee lam winam uņdewa, par ņchihm abahm kara-statistikas pahņņatu ņastahdit un preeņch kara-pulku zetofchanas kaņrti ņagatawot. Tur winam bija iņdewigs laiks, ar ņemela Kreewiju eeņahņtees. — Ungaru kara Zimmermanis, kā ņtāba-lapteins, bija peedots general-adjutantam grafam Berg. Tur wiņņch bija kaht pee wiņeem leelakeem notikumeem un dabuja daudš pagobinaņchanas ņihni. No 1851. lihdj 1854. gadam Zimmermanis deeneja Kaukaņijā un uņwaredamš iņnihzinaja ņhamila pulkus. Krimas karā iņzeloteš Zimmermanis ņahweja Kaukaņijā pee Turku robeņchahm, tureenes „Achallakla“ pulkam par komandantu buhdams, un daudš laujās pret Turkeem iņrahbija leelu ņirdibu un iņmanibu. 1854. Zimmermanis aiņņajinaja uš Krimu, kur wiņņch ņemes: un juhras-kara-ņpehla wirskomandantam peedots ari bija weens no Sewastopoles ņawenajeeem aiņņahwetajeem. 1860. gadā wiņņch dabuja pawehli, uš Rolandu (Wija) eet; ari tur wiņņch galā bija uņwaretajs. Polu dumpja laikā wiņņch bija peedakits grafam Murawjewam. 1868. gadā Zimmermanis pa-augņtinaja par general-leitnantu, un 19. februari ņch. g. wīnu eezeņta par komandantu Donawas armijas 14. kaņjneku korpusam.

M. L.

Torpedi un Turku kara-flote.

Par torpedeem mehš plaņchaku iņņkaidrojumu jau eņam paņneeguņchi ņawas lapas 22. num., 173. l. puņē. ņhodeen paņneedšam nobildejumū, kā torpedis iņņkatahš. Tā maņā bilde 389. lap. puņē iņrahda **torpeda laiwīnu** ar garu kaņrti preeņchgalā, kurai galā peeņtiņinatš torpedis, kas tilihdi pee kahdas zetas leetas atburahš, azu-mirklī aiņdegdamees pahņņrahgt un to wiņņiprako leetu ņaploņa. — Otra jo leelata bilde iņrahda **Turku brunu-lugus un torpedus uhdem**, kā tee pee entureem noņtiņinatī un zaur drahti zits ar zitu ņaweenoti. Uš weenu tā iņliktu torpedu atduhrees Turku brunu-lugis tani paņņā azumirklī tas teek ņadragats un iņput gaiņdš.

Pee ņchis reiņes apluhtofim ari Turku warenaš flotes un winas iņņlawetā wadona Hoberta Paņņā darbibu ņhini karā.

Karam ņahkotees pee Turku flotes peedereja 35 brunu-lugi, no kureem 5 wehl nebija pilnigi gatawi. Garainu-lugu bes brunahm bija 141, un no ņcheem 44 wiņai ahtri brauzeji, kā gan bija eeņpehjamš neween Kreewu oņtas noņņegt, bet ari wiņu eenaidneka andeli iņpoņit. Kreeweem turpreti Melnā juhrā bija tikai 2 brunu lugi un 48 garainu lugi, no kureem tikai 5 wareja kā ahtri brauzejus iņleetot. Ja wehl eewehrojām, ka Turzijai ari Widus-juhrā koki warena flote ņahweja un ka Turzijas juhras kara-ņpehla wirskomandants Hoberts Paņņā (Angleets no dņimuna, ņ. „Balt. Seml.“ № 18, lp 140) kuwa turets par ņho laiku wiņņimanigalo admiralu, tad newar deeņgan iņbrihnotees, ka Turku flote tilkab kā ne kā pee ņchi kara-weņchanas naw lihdņejuņe.

Kreeweem Rumeniā ee-eijot Turkeem uš wiņu wiņņi buhtu bijis jagahdā, ka ņchee nedabū dņeņzeņa tilku par Seretas upi pee Barboņchi ņawas rokās. Turkeem toreis Donawā ņahweja 17 brunu-lugi un 36 koka garainu-lugi. Hoberts Paņņā gan

tas ir par 80 pagasta-teesahm 184,000 rubtu.
 Rā mehš šavā XII. wehstulē (st. „B. S.“ № 30) ešam
 iškaidrojūšchi, tad Kurfemes pagasti par šawahm taga-
 dejahm pag.-teesahm if gada maksā 197,925 „
 tadehš winahm tad pee šchihš jaunās eegrosišchanas
 buhtu masaf jamafā 13,000 rubtu.

Tahš ir muhšu domas par muhšu pagasta-teesu nahkošcho no-
 dibinaschanu uš drošcheem, pastahwigeem pamateem. Waj tahš wīšur
 atradihš peefritejus, mehš knapi tizam. Bezam eeradumam ir pah-
 raf leels špehš. Domehr mehš turejahm par waijadšigu, ari no
 Latweešchu pušes kahdu preekščlikumu par Latweešchu pagasta-teesu
 nahkotni pee gaismas zelt, pehš tam kad šchis jautajums Wahzu
 laikraštōs beehchi ween ir pahrunats un alafsch tahdā wihšē pah-
 runats, ka pee jauno teesu eegrosišchanas pagasta teesahm tikai koti
 maš šwara ešot peemehrojams. Mehš neleedšam, ka starp muhšu
 Wahzu lihdsēdšihwotajeem ihpašchi teesu sinaschanās ir dšiti mahžiti
 wihri un ka tadehš winu špreedums par šcho jautajumu bes pamateem
 wiš naw. Bet weena leeta atkal ir, ko mehš domajam labaki pašiht
 ne kā wini, un ta ir: mehš pašihstam šawu tantu, muhšu pagastu
 dšihwi, winu waijadšibas, to weetu, kur wineem kurpes špeesch, un
 aba tadehš mehš domajam šchini leetā ari kahdu wahrđinu ušdriht-
 stetees lihdsē runat, ihpašchi jau tadehš, lai wehšak newaretu šazit, ka
 Latweešchi klusu zeešchot iškazijūšchees meerā ešam ar teem preekšč-
 likumeem, ko muhšu kaimini par labu atšihst.

Waretu gan šazit: „Ko tahdi preekščlikumi palihdš? Ko lihdsē
 awišēs štrihdetees? Waldiba tatšchu darihš, ko ta par labu atšinuše.“
 — Pareiši; mehš sinam gan, ka Waldibai tas špehš un ta wara ir
 un peenahkahš, tahdus likumus laist, kahdus wina par labeem atšihst
 un ka mums wišeeem, kā jau uškizigeem pawalstneekem, peeklahjahš
 ar padewigu un paklawšigu prahtu winai wišās leetās paklawšit, laištos
 likumus zeemit, godā turet un iškildit. Bet mehš ari sinam, ka muhšu
 Waldiba tikai šawu pawalstneeku labumu grib un tadehš winu pa-
 reišas un iškildamas wehšechanas ar mihsu prahtu eewehro. To
 mehš p. p. ne šen peedšihwojahm pee jauno pilšehtas likumu došcha-
 nas. Mums wehl it labi atminams, ka awišēs šinoja, ka to un to
 pilšehtu preekščneeki aizinati uš Peterburgu, pee tahš komišijas pee-
 dalitees, kas min. likumus šagatawoja, iškazit, ko pišehtas wehlahš, kā
 buhtu labaki zc. Un uš ko šchee šuhtni atšauzahš? Tatšchu uš to,
 kas preekšč tam til gari un plašchi awišēs bija pahršpreests, kas wiš-
 pahrigi par labu bija atšihš. Un mehš Baltijas pilšehtu likumōs
 redšam dašchu labu nošazijumu, kas wišpahrigōs pilš. likumōs naw,
 kas ihpašchi muhšu pilšehtu waijadšibahm peemehrots. Waj tad nu
 mums ari nepeeklahjahš, šawas domas par muhšu pagasta-teesu nah-
 kotni iškazit, — tagad, kur jauno teesu eezelšchana — kā dšird —
 jau lihdsē 1881. gadam gaidama? Un kā mehš to žitadi waram, ja
 ne wišpirms žaur laikrašteem, it kā muhšu lihdsēdšihwotaji to dari-

bijūšchi un dara? Kamdehš mums tad gan ir tee laikraštī? Tatšchu
 ne tamdehš ween, ka dabotam šinat ko Frantschi dara, kā Turkam
 klahjahš, kur kahds kahju laušis, kur atkal teatris špehlets zc. Muhšu
 laikraštī pirmā kahrtā ir muhšu waijadšibu dehš, tadehš mehš tos
 pehrtam, tamdehš mehš tos lašam. Pašakas mums šahštija aukletaja
 Weidšot wehl iškumā iškaidrošim, kā ar pagasta-teesahm
 šahw Kreewijā, kur jaunee teesu likumi jaw eewesti.

Weena apgabala šemneeku-teesas aprinti dibinajot wairaf
 pagastu šadodahš kopā, ja warbuht weens pats pagastš naw til leels,
 ka tam ween apgabala-(pagasta-) teesas waijadsetu. Katrai pagasta-
 (apgabala-) šemneeku teesai ir 4 lihdsē 12 teesneehchi, kas šavā star-
 pā dišchuri eezel tahdā wihšē, ka it pa 2 nedelahm šwehtdeenās
 teesas šehdešchanas teek noturetās, pee kurahm wišu masafais 3 tee-
 sneehcheem jabuht klahst. Teesneehchu loni nošpreesch apgabala šapulze,
 kas winus eezel. (Kreewijas šemu. lif. no 19. februara 1861, § 93
 un 94). Teesas rakstus web apgabala (ne pagasta) štrihweris, ko ša-
 pulze waj eewehš, waj ar winu nolihgšt uš nenofazitu laiku (Turpat,
 § 113). Teesai ir ta wara wišgaligi špreest štrihdu živil-leetas
 lihdsē 100 rubkeem un par masahm (polizejas-likumu) pahrtahpšcha-
 dahm: a) wainigo pee pagasta darbeem uš 6 deenahm peespeest, b) nau-
 das-štrahpi lihdsē 3 rubkeem, c) areštu lihdsē 7 deenahm un d) meefas-
 štrahpi lihdsē 20 žirteeneem ar rihtšehm ušlift. Par wišeeem šcheem
 špreedumeem tahšak newar šuhdset (Turp. § § 96, 102 un 109). Tee-
 sas špreedumus iškildā pagasta wezatee, kā kurā pagastā tee iškildami
 (§ 110). Tahš živil-leetas, kas pahraf par 100 rubkeem šneedšahš,
 un kriminal- nošegumu leetas teek atraiditas waj pee meera-teesneehcha,
 waj pee aprinka teesas,*) (Turp. § 97).

No šcheem nošazijumeem ir redšams, ka pagasta jeb apgabala
 teesas Kreewijā uš daudš wafigakeem pamateem šahw, ne kā Kurfemes
 pag. teesas, un ka winahm tomehr ir tahda pat wara, kā muhšu ap-
 rinka-teesahm, lai gan ar to šarpibu, ka šchihš — tapat kā muhšu
 pagasta-teesas — war peenemt šuhdsibas-leetas lai buhtu žil leelas
 buhdamas (bet wišgaligi muhšu aprinka-teesas ari war špreest tikai
 lihdsē 100 rubkeem,) kur pretim pagasta-teesas Kreewijā peenem un
 wišgaligi iškpreesch tikai tahdas leetas, kas nešneedšahš pahri par 100
 rubkeem.

*) **Meera-teesneehš** pahrtahpšchanas-leetas war ušlift: norahšchanu,
 naudās-štrahpi lihdsē 300 rubt., areštu lihdsē 3 mehš. un žetumu ne pahraf par
 gadu (Kriminal-prošes-šahrtiba no 20. now. 1864., art. 33). Nošegumi, par to
 leelatas štrahpes ušleekamas, ir no aprinka-teesas teesajami. Živil-leetas wišch
 tikai tahdu šuhdsibas leetu war peenemt, kas naw leelaka par 50 rubkeem (Živil-pro-
 šes-šahrtiba no 20. now. 1864., art. 29) un iškpreesch wišgaligi leetas, kas nešnee-
 dšahš pahri par 30 rubkeem (art. 134, turp.); wišās žitās leetas wina špreedumu war
 pahršuhdset pee meera-teesneehchu šapulzes (art. 162, turp.) Preekšč **aprinka-
 teesas** nahš wišās tahš leetas, kas no meera-teesneehcha naw iškpreeschamas (art.
 202, turp.)

ari preekšč tam bija leeliees, ka wišch diwas deenas pehš kara peefazišchanas iš
 Kreewu žara šelta šlodahm žiwadijā ehdšchot, bet kad tas laišs bija atnahžis, tad
 wišch to leetu wehl reiš labi pahrdomajis, ušnemahš labal komandu par Donawas
 floti, žeredams pret 6 mafeem Rumenu žugeem jo lehti un weegli šlawu eeguhtees.
 Bet Kreewu flote eebrauza Seretes upē un nu bija par wehlu — lašaki panehna mi-
 neto tiltu šavā žargahšanā. Turku Donawas flotes ušdewums nu bija, nekaut
 Kreeweem pee Donawas apžetinatees un baterijas ušbuhtwet, bet Hobartam Pašchā
 maš ruhpeja wina flote: pats wišch ušturejahš uš šaušuma un atkahwa šaweeem kap-
 teineem wišu darit, ko wini pehš šawa prahta par labu un derigu atrod. Bet ka šchee
 kā iškli Turku žuhras ofizeeri pehš šawas galwas labati ne kā nedarija, to šinam iš
 kara-šinahm. Weidšot tahdi Anglu kapteini, kas uš Donawas flotes atradahš, ušmel-
 leja šawu preekščneeku un tauteti un peerumaja winu tatšchu kaut ko uššahst. Ho-
 bartš Pašchā pallaušija un brauza ar žugi „Rešmo“ uš iškluhtochanu. Bet tē eerauga,
 ko wišch bija nekawejis. Kreewi bija patlaban jau labi daudš torpedu išklušchi.
 Dabūjis ari dširdet, ka dašchš no wina flotes žugeem nedrihtšot wairš ne kur kušie-
 tees, tamdehš ka tas ar torpedu šehdi apjoštš, wišch Turku waldbai iškaidrojis, uš
 Donawas newarot wairš ne kā darit, lai šuhta winu labaki uš šautajiju, winam
 waijagot tur tilai klahst buht un Kreewi, wina wahrdu ween pahširdejušchi, nedrihtšē-
 šchot ne rahditees pret floti, ko Abahaješcheem gribot palihgā šuhtit. To pašinajis
 wišch ušlit aci gahja pee darba un ašbrauza no Ruššchutas par dšelšžeku uš Warnu,
 kamehr „Rešmo“ žugis par Donawu uš leiju braudams itin šweiš Melnā žuhra no-
 nahža. Bet par šaušumu želodams admirals eehahka beidšot tatšchu kaunetees un iš-
 domaja to melu-wehsti par šawu drošširdigu Donawas braužeeenu. Pa tam weena
 granate ušpehra to žugi „Lūft-i-Dešhel“ gaisā un torpedi atkal to žugi „Seiši.“

Hobartš Pašchā nu turpmat pawehleja par Melnās žuhras floti, pee kuras desmit
 brunu- un desmit garaimu-žugas kaitija. Bet šchi til pat daudš šbarija kā Donawas
 flote, iškli šakot: ne neeka. Hobartš Pašchā gan šinoja par dašchahm nopeetnahm me-
 dišchanahm, bet, tihri kā par brihnumu, galā bija ja-iššala, ka wiš Kreewu žugi, ko
 wišch leelijahš gainajis, winam pabehgušchi, lai gan Kreewu žugu aštrumu nešaweja
 un ari newareja šawet. Kad iškli bija žakaujahš, tad Turku žugi alafsch pirmee mek-
 melleja behšt, tiklihdsē winus kahda lode bija trahpijuše, un tā tad aci notika, ka Kreewu
 kola garaimu-žugi, kā „Westa“, „Konstantins“, „Žiwadia“, „Wladimirs“, „Elborus“, zc.
 leeku šlawu eemantoja tamdehš, ka Turku warenee brunu-žugi preekšč wineem behga.
 Drihš Hobartš Pašchā pahrlēžinajahš, ka wišch Melnā žuhra ne neeka nepanahš;
 iškleetodams to parunu, ka Kreewu flote taišotees Suez-kanalā eebrautt, wišch aššahja
 Melno žuhru un ašgahja uš Wibus-žuhras floti.

Kad kahdu laiku pa Archiplagu (st. kahrt.) bija aplahrt braufajis, tad winu at-
 šauza atpatak uš Melno žuhru. Bet Kreewi pa tam bija jo drošchaki palitūšchi; gan
 wineem nelaimejahš ušbrutšchana uš brunu-žugi „Ašchar-i-Dešchwil“, bet par to jo
 kreetnaki torpedi ušpehra gaisā brunu-žugi „Ašchar-i-Dešchlet“. Bes tam Kreewu
 garaimu-žugis „Westa“ ar tikai 144 žirgu-špehku pahršpehja un aššina wišu štirato
 Turku brunu-žugi „Mušudieh“ ar 1200 žirgu-špehkeem, wareneem leelgabaleem un
 9—12 želu beehahm brunahm. No ta laika Hobartš Pašchā braulā aplahrt ar brunu-
 žugi „Žeth-i-Bulend“, kas gan koti aštrš braužejš, bet kuram tatšchu alafsch ta ne-
 laime, ka wišch daudš kuštrafus cenaidneeka žugas newar panahst. Kamehr Kreewi
 ari pee Nikopoles tos brunu-žugas „Podgoriza“ un „Šchlobria“ ušwarejušchi, no ta
 laika Turku flote Donawā bes wiša šwara. Til tahš admirals Hobartš Pašchā Tur-
 keem palihšjejis! Sinams, to wainu wišch nekad šewim nepeerehšinahš, bet šaweeem

Kad pee jauno likumu eeweschanas Baltijas gubernas muhsu pagasta teesu amatawaru tapat aprobeſcho, ka Kreewija, tad mums tur naw ne wahrdina to runat, bet koti daudſ mums ir preti runat Schiemana fga preekſchlikumam, pehz kura muhsu pagasta-teesas esot japafemo tik dſiti, ka tahs — pehz Schiemana f. paſcha wahrdem — fahrtigas teefas wahrda nepelnitu!

Gara attihstibas ſina wehl behrnu kurpes buhdami, Latweefſchi wairaf ne ka pus gaduſintem ir peerahdijufchi, ka wini zeenigi to teefibu, to Keifars wineem toreif preekſchikris, ka wini teefafchamu ſawa ſtarpā pirmajā instanžē war wadit un kopt, — un tagad, kur wini jau daudſ tahſat attihstijufchees, kur wini nule dehlus ifaudſinajuſchi, kaſ pirmās instanžes teefufchu amatu uſ laufeem godam ſpehj iſpildit, ja tik teefas pamati teef pahrlaboti, — tagad winu paſchteefafchanaſ teefibas lai kluhſtot pamafinatās, ſarautas! Wehs domajam, ka tas otradi waretu iſnahkt un ka augſta Walſts-waldiba pee jauno likumu doſchanaſ Latweefchu attihstibu nemis no 1817., bet no 1880. gada ſiks uſ ſwaru.

Tomehr — mehs to wehl reif iſſafam — Schiemana f. ir pilna taiſniba, ka ihpaſchi muhsu maſafahm pagasta-teesahm peemihkt neſkaitami daudſ to daſchadu wahjibu, un ta-deht aba mehs liſahm preekſchā, ka winaſ buhtu japahrlabo. Tikai tad, kad winaſ tahdā wihsē nodibinatās un ihſtu, fahrtigu teefu wahrdi iſpelnahs, tikai tad winaſ buhs zeenigas, ka winau amata waras robeſchās teef neween pehz tagadejeem likumeem peepaturetas, bet ari zaur nah-

koſcheem paleelinatas. Mehs wehlamees, ka muhsu wahrdi nebuhtu uſ aſminaiu ſemi krituſchi un ka laukpagastu atmoſchanaſ ne-eetrah-pitos tahdā brihdi — kad buhs pa wehlu!

Un nu, zeenijamee laſitaji, mums ſchogad jaſchirahs. Sawu ſoliſchānu, wehl par pagasta waldehm un ſkolahm runat, es pehz ſaweem wahjeem ſpehkeem iſpildifchu nahfoſchā 1878. gadā, ſawas wehſtules „Baltijas Semtopi“ turpinadamis. Schogad mums uſ tam naw wairs laika, truhkt ari ruhmes. No ſirds pateizos, ka Zuhs bijuſchi tik pazeetigi ar manim un par wiſahm leetahm — manu wehſtutu tik pazeetigi laſitaji. 16 garas wehſtules iſlaſit — pee tam nu deen' waijaga pazeefchanaſ.

Theodors Rolands.

General-leitnants, A. E. Zimmermauis.
(lp. 386.)

Difumi un noſazijumi par pagasta waldiſchānu un polizeju Kurjemes gubernā.

Scho likumu krahjumu Kurjemes Gubernatora fga uſdewumā un iſpildidams Kurjemes Gubernas = Pahrwaldes pavehli no 20. maija 1877 № 1379, faſtahdijis un Latw. walodā apgahdijis G. Mathers. — Ilgi ir gaidits ſchis nepezeefchamais likumu krahjums; ilgi wilkaſs wina faſtahdiſchāna, pahrlahkoſchāna, wiſgaliga redigeereſchāna un pahrlahkoſchāna, lihds to beidsot wareja drukat. Janwarī 1874 ſchis darbs uſſahkts, nowembrī 1877 — gandrihs pehz pilneem 4 gadeem — tas wiſgaligi nobeigts, pehz tam kad ſchis likumu krahjums jau 1876 gadā Wahzu walodā iſdots. Par atbildi wiſahm tahm

apahſchomandanteem. Kreeweem ſchim brihſcham uſ Donawas ir 54 maſi garainuſ kugi un pulks torpedu laiwinu.

Atbilde Sandara knagam.

„Bat. Seml.“ 42. num. f. g. wingroſchānas wadona mainas gribedami uſrahdit Zuhs rakſtat, ka daſchās komandas buhtot japahrgrofa. Kwaijadſejis teitt: lihds ſinajees! bet „ſalihds ſinahs!“ Uſ to Zums waru atbildet, ka pehz wiſpahrigem walodas ſitumeem „ſalihds ſinahs,“ tā imperatiws, ir pawiſam neſaprotama forma; warbuht til tahda weetiga forma. „Sehdus“ noſihmē to, kaſ wingr. wadoni teef pagehrets; tur ir komanda: noſehſtees jeb ſehſtees! pareiſa. Pehz konſetwenzes ari jaſata: ſehdet! uſjeltees! un ne wis: „ſehdus! augſchā!“ Wiſas ſchihſ 3 komandas wingr. wadoni ir deefgan ihſas un turhahkt eefihmigatas, nekā tahs no Zums proponeeretās. „Sehdus!“ Latw. walodā teef leetots tikai kopā ar zitu tahdu laita-wahrdi, bet nelad weens preekſch ſewis, p. peem.: ſehdus peldet, ſehdus laiſtees. Tapat tas ir ar adwerbu „augſchā.“ p. p. „augſchā“ zeltēes, augſchā ſweeft u. t. t. Kaſ par ſtarpibu ſtarp komandahm: Notas meſt preekſchā un rotas meſt uſ preekſchu! to tuhkt redſehm. Pirms darboſchānahs uſ ſchihſ komandas eefahlahs, rotas jatura pee plezeem — wingr. wadoni tas plaſchali iſkaidrots — un kad rotas met, tad winahm japaleel plezu augſtumā un platumā. Domahm nu diwas no plezeem iſeiſoſchās lihniņas til tahlu, tā rotas tita meſtas. Kura komanda tad nu behrnu wairaf atgahdinahs, ka rotas pa ſchihm lihnijahm jamet? Laitam gan, kad ſazihſ: uſ preekſchu! Kad teittu: preekſchā! tad tas maſu behrnu drihs war ſamulſinat, tā ka wiſch rotas iſſteepj eefſchpus lihnijahm. Notas preekſchā buhtu ari, kad winaſ ſchā waj tā gihnja puſē

turetū; bet kad ſata: uſ preekſchu! tad roku tureſchāna newar buht til daudſejada. Pehz Zuhs wehlefchānahs buhtu ari jaſata: meeſu leekt preekſchā! bet tā Zuhs to iſdarifat? Par zitahm komandahm, kaſ ſchaj lihds ſigas, nerunaſchu; peeteef peemehra deht ar ſcho weenu.

Komanda: uſ-pirkſtu galeem! ir gan ihſata un labata, kad ſata: pirkſtu galōs! 122. gab. ſtahm ari „pirkſtu galōs.“

Tad behrni laudamees ſata: Kemſimees plezōs, tad wini aplampj un ſagrahbj plezus: turpreti wingrojot tas naw jadara: tadeht domaju, ka ſchē buhs derigata un riktigata komanda: pee plezeem. Kur ir waijadſigs teitt „plezōs,“ tur tas ari ſtahw, tā p. peem. 32. puſē: „kerahs weens otram plezōs.“

Tad Zuhs rakſtat, ka es pahrlaeku daudſ ſubſtantiwu leetojis uſ „ſchāna.“ Schim peefihmejumam newaru ne ka preti ſtahdit; jo neſtinu, kuru wahrdi Zuhs domajat, kaſ buhtu nepareifi leetots.

Beidsot japeemin, ka wiſas tahs komandas, kuras Zuhs eſat peeminejuſchi, ir pa leelatai datai nemtas iſ eepreekſchigahm, iſkaidrodamahm komandahm, kurahm waijaga buht neween til ihſahm, bet ari itin eefihmigahm; pehz manahm domahm winaſ leekahs ari tahdas buht. Iſdaridamas komandas wadoni ir wiſ-wairaf: „1, 2 u. t. t. un marſch.“ Waj tahs naw ihſas?

Ka wingr. wadons naw bes mainahm, to ne maſ neleedſu; tadeht latru pareiſu mainas uſrahdiſchānu ar pateizibu eewehros

Kahrlis Klawinſch.

Kapitals. Ari tam wiſu nabagatajam ir ſaws kapitals, kaſ, pareiſi iſleetots, neween bagatibu, bet ari laimi atneſs. Schis kapitals ir ne-iſmekams! Kaſ winau ne-iſleeto, tam wiſch drihs paleek nepaneſams; kaſ winau iſſchekredē, tam naw ne labuma

pagasta waldehm, teeſahm un teem privat-zilweeem, kas mums ſchihſ grahmataſ deht jautajumus eefuhtijufchi waj to ari jau apſtelejufchi, tapat ari par ſinū wiſeem ziteem, tam ſchi leeta ruhþ, mehſ ſchihſ deenas numuram peeleeſam khaſt grahmataſ uſtraſtū, preeſſwardus un pahreſkati.

Zaur teem lafitaji jo klah-
taf dabos ſinat,
kahnſ noluhſ
ſchim likumu ſa-
ſtahdijumam,
bet ihpaſchi, kah-
bi likumi tanī
atrodahſ. No
tam katrs wa-
rehſnoſemt, waj
tee winam wa-
jadfigi, jeb nē.
No ſarwaſ pu-
ſeſ tikai peemi-
nam, ka pee wi-
ſeem tē uſnem-
teem likumeem
ari it wiſi no-
ſazijumi un pa-
wehles, kaſ
lihdſ ſchim iſ-
nakuſchi kahdu
weetu ſchinīſ
likumōſ papil-

dinot un pahrgroſot, waj atzetot un iſſkaidrojot, iſtā weetā ir uſ-
nemti. Pawiſam tahdu pahrtaiſijumu ir kahdi 300, no kureem da-
ſchi, jo weeglaſaſ ſapraſchanaſ un labaka pahreſkata deht, pehz waija-
dſibas ir kopā ſawilkti; ta leelakā data friht uſ jauneem pagasta li-
kumeem, uſ paſeſ un kara-deeneſta likumeem.

Uſ peepraſiſchanahm no daſchu
pagastu waldeſ puſeſ un lai juſ-
ſchanaſ nezeltōſ, mehſ wehl ih-
paſchi peeſimejam:

A) Kurſemneekēem. Wiſahm
Kurſemeſ pagasta waldehm ſchis
likumu krahhjums no Kurſem. Gu-
bernaſ-Pahrwaldeſ zaur pilſtee-
ſahm kluhſ peeſuhtitſ. Tadeht wi-
naſ to paſchaſ lai nepehrt. Tur-
pretim wiſi ziti, kaſ to wehlahſ
pirkt un uſ ſelgawu waj Rihgu
nebrauz, to war dabot par
paſti pret 3 rubteem gabalā,
kuri jaſuhta uſ ſchadu adreſi: G. Matheram, ſelgawā.

B) Widſemneekēem. Taſ nodomſ, reiſā ari preeſſch Widſe-
meſ ſawrup tahdu likumu krahhjumu ſaſtahdit, naw iſdeweēſ. Bet kad

neht ari preeka no tam; bet kaſ to ſargā kā kahdu uſtizetu leetu, un ſahrtigi eedalijs
to walkā kā kahdu ſuhri gruhti eeguhtu mantibu, tam ari ſchi kapitāla maſata balina
atneſiſ ſimtkahrtigū augluſ. Echo kapitālu ſauz — „laikſ.“ Gewehro, dari tā un
Tu preezajeſ!

Kaſ ir pateſiſa? Sweze preeſſch ta, kaſ winu domā, zeplis preeſſch ta, kaſ
winu iſrunā.

„Wihnam ir diwi mainaſ,“ kahds wezſ profeſorſ mehda ſazit; „kad eſ wi-
nam uhbeni peeſeiju, tad eſ winu ſamaitaju, un kad eſ nemaſ uhdena neleiju khaſt,
tad winſch mani ſamaitā.“

Daſchaſ jaunfundſeſ ſpihd — kā tauku ſwezeſ tikai tad, kad winaſ nopužē.

„Eſ eſmu Lewi lihdſ ſchim til ſarſti mihlejiſ, ka eſ Lewi pateſſcham
wairaf newaru mihleſ, lihſin!“

„Ga, krahhpneekſ, wittneekſ, Tu negribi mani wairaf mihleſ? Eſ ſew galu
dariſchoſ!“

nu daſchaſ Widſemeſ pagastu waldeſ jau tagad wehlejuſchahſ, lai tahm
min. likumu krahhjumu peeſuhta, tad wiſpirmſ un eekam taſ noteek,
jaiſſkaidro, kahdā mehra tee tur uſnemtee likumi ari Widſemē derigi,
lai juſſchanaſ nezeltōſ waj ari lai nenopirtu grahmatu, no kuraſ war-

buhſ zitu ko ze-

reja. „Ture-

ſimeeſ pee liku-

mu krahhjuma

pahreſkata. Nē 1

lihdſ 5, kā jau

likumu wirſ-

raſtſ ſaka, der

pilnigi ari Wid-

ſemē; tik ka

daſchaſ paweh-

leſ tur buhſ

lihdſi uſnem-

taſ, kaſ ihpa-

ſchi preeſſch

Kurſemeſ do-

taſ. Num. 6.

der tikai Kur-

ſemē. Num.

7, 8 un 9 (ka-

ra-deeneſta li-

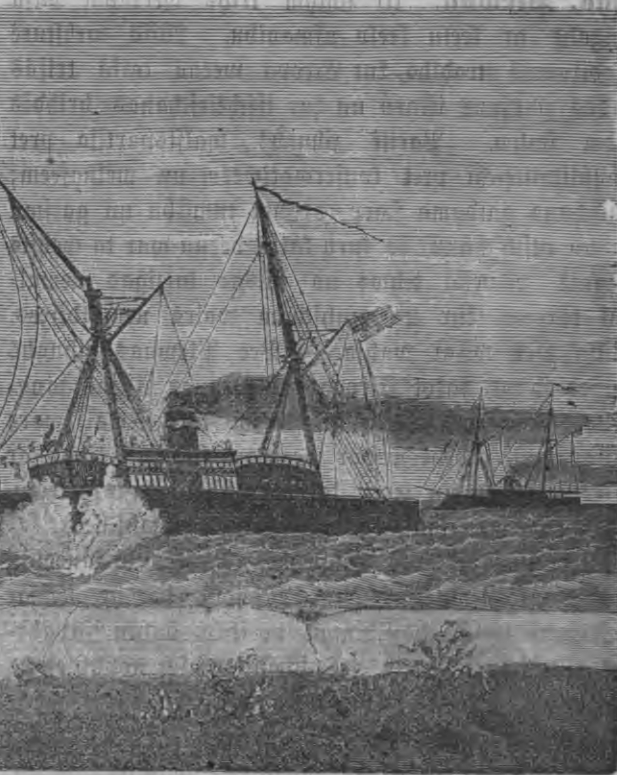
kumi) der ari

Widſemē;

Num. 10 un 11

tikai Kurſemē,

Num. 12 gan

Iſtiti torpedi ſajpada Turku kruuſugi.

ihpaſchi Kurſemē ſaſtahditſ, bet der pinigi ari Widſemē, tik ka daſchu
teeſu wahrdi tur ir zitadi, ne kā tē minetſ. Num. 13 der tikai
Kurſemē; Num. 14 (Meſcha likumi) gan tikai preeſſch Kurſemeſ ſa-
ſtahditi, bet ari Widſemē ſaſtahda gluſchi tahduſ pat likumuſ preeſſch
privat-meſcheem. Num. 15. geld wiſā Walſti, Num. 16 tikai Kur-

ſemē. Num. 17 — 21 der ari

Widſemē, tapat ari Num. 22,

lai gan beidſamajee ihpaſchi

Kurſemē ſaſtahditi. Num. 23

ar maſ pahrgroſijumeem un Nē

24 pilnigi geld ari Widſemē.

Num. 25 — 27 ir gan tik Kur-

ſemē ſaſtahditi, bet Widſemē ari

zitadi newar darit, ka tikai pehz

ſcheem noſazijumeem. Num. 28

der wiſā Baltijā. Num. 29 un

30 (par baku poteſchānu) tanī

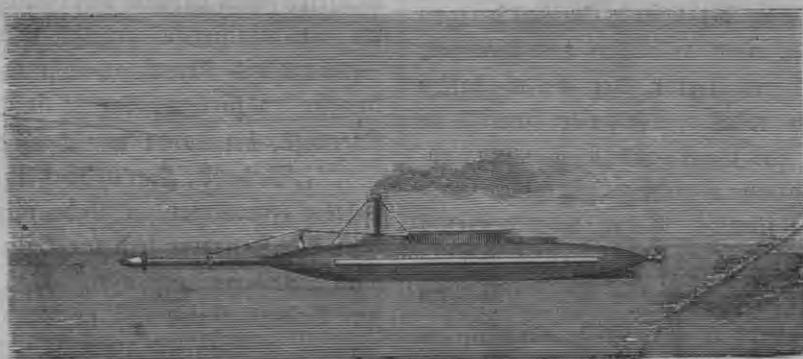
paſchā reiſā (1825. g.) ari Wid-

ſemē laiſti. Num. 31 geld ti-

kai Kurſemē, turpretim Num. 32 — 34 wiſā Walſti derigi. Num.

35 tikai Kurſemē ſaſtahditi, bet Widſemē geld tee paſchi noſazijumi,

it kā wiſā Walſti. Num. 36 ir Kurſ. Gubernatora noſazijumſ. G. M.

Torpeda lairwina.

„Pagaid', nelainigā, Tu mirſi aiſ neſapraſchanaſ! Eſ Lewi newaru wairaf
mihleſ — ne kā lihdſ ſchim!“

„Pagaidi, eſ tew maſziſchu ahbotuſ ſagt“, kahds bahreſneekſ puikam
uſkrahwa, turſch wina bahreſā biſa eelihdſi. „Par neekēem puhleſiteeſ,“ puika aiſbehg-
damaſ atteiza, „Zuhſ taſſchu redſeet, ka eſ to jau protu.“

„Manaſ meitaſ ir koti attihſtitaſ,“ kahds ſaimneekſ ſazija, gribedamaſ
ſawaſ meitaſ uſſawet, „neweena pate naw apatſch 6 pehdahm.“

Zi Rihgaſ. Teatea leetā mums (Latweeſcheem) tagad ir jo leelſ robs ja-
redſ, kaſ no tam iſgehleeſ, ka zilwekſ nenoejhdiſ ſawa gara nepilnibu un ka ſawu
eenaidibaſ (mulkibaſ) ſaldumu domā ari ziteem ſaldu eſam. Tā tagad gandrihſ latru
reiſi, kad teatri apmellejām, mehſ tanis eepreeſſch peeſolitāſ jaunajāſ kuplejāſ
wairaf ne kā nebabunam dſirdet, ta muſſu warena kupleju-dſeedataja eenaidneeku
wahrduſ neglihtā wiſſe eepihtuſ. — Naw brihnumſ, ka ari nu manſ wahrdſ uſ
preeſſchu kahdu jauku kupleju puſchloſ, jo zitadi muſſu ſlawenajam dſeedatajam
drihſ peeſruhtu materiala, ar lo ſawaſ ihpaſchibaſ iſtahdit. Sabas ſekmeſ, ſchinī
„Latweeſchu-teatra-attiſſlibaſ-zeſetā!“
Maiſonſ.

Daschadas sinas.

No ahrejemehm.

Politikas pahrsfats.

Parise, Roma, Plewna. Uf schihm trihs weetahm wisa Ciropa tagadin rangahs ar leelu leelo usmanibu. Wisä wehsture toti reti tahdus atgadijumus atradihs, kur Ciropa weenä laikā trijās weetās tahdus sawadus zihnius isfaro un kur isschirshanas brihdīs tuwu preefsch durwihm stahw. Parise zihnahs walstspartija pret walstspartiju — republikaneefchi pret konserwatiweem un melnajeem; Romā warena zihnischana gaidama starp prahta tumfibu un gaisnu jeb starp allu tizibu un atfihshanu, jo kuru katru deenu war ta wehsts atskanet, ka nemaldigais pawesta tehws no sawas laizigas nemaldibas aismaldijees uf tureeni, kur ne muhscham wairs nemaldijees. Sirmā tehwa weseliba esot wisai wahja. — Pee Plewnas zihnahs tautiba pret tautibu jeb ihstaki fakot Ciropas kultura ar Afrijas fanatizmu un warmahzibu. Wiseem scheem zihnineem toti leels swars preefsch Ciropas nahkamibas, tadeht newar deefgan firsnigi lihds ar pawesta suhtni Parise wehletees un zeret, lai ta laba leeta uswaretu. Bet apluhkofim tuwaki, ka schee zihniini pehdeja laika isdewuſchees.

Franzija partiju strihdi naw beigufchees. Republikaneefchi paleet zeeſchi pee saweem prafijumeem; Mak Mahons sinams newar tos peenemt, jo tad winam wisa lihdschiniga politika buhtu japahrgrosa, un atkahptees winsch ari negrib. Daschadi winsch nopuhlejahs tahdu waldbibu (ministerijas) sadabuht, kas wisahm partijahm zil nezil pa prahtam buhtu, bet tos winam wehl naw isdewees. Tapot winsch wehl naw drofchs, waj senats ar balsu wairakumit winam atlaus, Walsts weetneefus pa otram lahgam uf mahjahm suhtit. Netruhft ari daschu eewehrojumu balsu is paschas walsts, kas Mak Mahouam to padomu dod, lai winsch eewehro Franzijas meeru un labklahshanos un lai padobahs walsts ſapulzes balsu wairakumam, jo schis balsu wairakums tatschu iraid paschas tautas balss, paschas tautas griba. Shpaschi kahdi 1500 kopmani un fabrikanti luhguſchi, lai atdotu walstij meeru un fahrtibu. Bet Mak Mahons pehdeja laika ir fajuzis un schaubigs; winsch mekle wisur pehz lihdsjekeem, ka waretu sawu waldbibu un Franzijai meeru paturet, bet nesina, kur tos derigos atraft. Grib sinat, ka ihpaschi melnajeer winu aplam uf tam ſpeeschot, pret rebublikaneefcheem, ja waijadfigs, waru leetot, bet ne uf kahdu wiſſi nepadot waldbibu republikaneefschu rolās. Melnajeer sinams ne ka nedara bes sawa ihpascha noluhka un schini gadijumā winu noluhks ir, Franzija ihsti katoku, t. i. pawestam pilnigi padewigu waldbibu uſturet, jo pawests ir toti wezs un flimigs, winsch war peepeschi nomirt un tad ir jauns pawests zefams; bet republikaneefschu partija waldbihs brihwprahtigi, nepeekritihs wis akli pawesta nemaldibai un tamdeht ari uſtaus, ka jaunā pawesta wara no Ciropas leelwalstihm teek ſtipri aprobeschota. Bet lihds ar pawesta waru ari jabeidsahs melnajo warai un labahm deenahm. Tamdeht melnajeer Franzija ar wiseem ſpehteem strahda tikai paschi sawas uſtureſchanas labad. Uf Mak Mahona fajukufschu iſtureſchanos pehdeja laika ar leelu ne-ufstizibu noſkatahs it ihpaschi

Wahzijas waldbiba. Schi bija gan zerejufe, ka ultramotani sawus peeprafijumms ar laiku buhs masinajufchi un gatawi ar waldbibas partiju meeru islihgt, bet pehdejās deenās Pruhſchu parlamentā isdoschanas par ſkolahm apſpreeſchot ihsteni israhdiyahs, ka ultramontanu afinis arweenu jo wairak eekarjufchas un ka winu pretoschannahs pret waldbibas zenteeneem dauds ſihwaka palitufe. Tamdeht Wahzu waldbiba eemeſta deefgan, wiſu to ſmalki eewehrot, kas winu laiminds, Franzija noteek; jo kad Franzija revoluzija iszetahs, tad naw ko schaubitees, ka revoluzijas leefmas ari Wahziju aistahrs, un newar wis leegt, ka ari Wahzija trafuku netruhft.

Par **Augliju** naw ne ka swariga minet. Winas leelalās ruhpes sinams ir Kreewu-Turku farſch. Gan labpraht wina kant ka mehginatu eejauktees, ja tikai waretu zeret ko panahkt, bet Auſtrija un Wahzija isfazijufchas, ka winas nebuht nejaukſchotees Kreewu-Turku darifchanās, lai ſultans pats luhdsot meeru pee Kreewu **Keijara**.

Konſtantinopolē wiſs wehl tapat eet, ka pag. num. ſtaojahm. Waram tikai wehl peeminet, ka birgeru gwardes komandants isfaisdis

pawehli, ka wiſſi tee ſarakſtami, kas nepeeder pee Muhameda tizibas un 20 lihds 40 gadus wezi, lai tos waretu tuhlit birgeru gwardē usnemt. Greeku un Bulgaru augſtalee preeſteri to ari atkahwufchi ar to nofazijumu, ka tee kaudis paleet turpat par pilsſehtas fargeem. Bes tam wehl Turku waldbiba fauz ſew palihgā Muhamedaneefſchus is Arabijas un Afrikas un ſataifotees ari praweeſcha karogu atklaht un wiſus Muhamedaneefſchus tizibas kara aizinat. Ka tizibas kara eefahkums ja-ufſuhko Roſowas prowinzes generalgubernatora, Riſaat Paſcha, paſlubinajums, kura winsch wiſus eedſihwotajus pee eerotſcheem fauz, uſaizinadams, tehwu ſemi aiſſtahwet. Roſowas prowinzē worot weegli 200,000 ſalaſitees un teem nepeeklahjotees zeeft, ka eenaidneeks neſodits wiau tehwsēm eelaufchahs. Wisās pilsſehtās, ſahdſchās un moſchejās ſtudina ſcho uſaizinajumu un wiſi uf kara-deeneſtu derigi kaudis teek liſtēs ſarakſtiti. Cerotſchu un munizijas Roſowā un ari zitās weetās eſot deefgan. Tā tad gan waretu peepilditees, ko Sewers Paſcha Serbeem draudejees, proti tiklihds Serbija kuſteſchot, tad winsch 100,000 baſchibofuku pret wiau palaidiſchot wakā. Sinams, ka tad neween Serbi, bet ari wiſi ziti tureenes kriſtitee ar ſcheem nezilweeem tuwaki dabutu eepaſihtees, ja Kreewu kara-pulki tos ne-apſargatu.

M. L.

No eefſchjemehm.

Peterburga. 12. dezembri ir muhsu brihwibas dibinataja **Keijera Aleksandera I.** ſimtu gadu dsimtdeena, kuru wiſā Kreewijā ar gawileſchanu un ihpaschu wehribu taifahs ſwinet. Tadeht zeen. tanteeſchi Peterburgā zaur ſcho teek uſaizinati, tani 4. dezembri pulkt. 8 wak. atnahkt pee Skrahme kunga, Maſaja Morſkaja, mahjas num. 9, fort. num. 10, lai par to leetu waretu pahrspreest un sawas domas isfazit, ka un kur ihsti Latweeſchi domā mums to til dahrgā peemina eſofchu deenu ſwinet. — Ja kas paschi newaretu tai wakarā uf mineto adr. atnahkt, tee teek luhgti, sawas domas zaur rakſteem isfazit un sawu adr. peefuhtit. —

Peterburga. Sawangotus Turkus isleetoſchot pee weena kanala rakſchanas, zaur kuru grib Dones un Wolgas upes ſaweenot. Projekts ſchim darbam eſot isſtrahdats no inſcheneru palkawneeka Liſchina un zelu ministerijai preefsch apſpreeſchanas eefneegts.

— Senatais Kreewijas ſuhtnis Konſtantinopolē, generalis Ignatjew, kamehr no tureenes karam ſahfotees pahrbrauzis, uſturejahs arweenu Kreewijā, bet nupat winsch eſot uf kara-lauku kkuwis aizinats.

„**Peterb. Serolds**“ ſino, pehz nupat isnahkufcha ſarakſta par wiſeem generakeem un ſtaba ofiſzeereem, ka Kreewu armijai 1. oktobri bijufchi: 9 generalſeldmarſchali, 93 pilni generaki, 355 generalſeitananti, 819 generalmajori un 2401 palkawneeks. Generalſeldmarſchali ir: Prinzis Friedrichs no Niederlandes no 1840. g.; Auſtrijas erzherzogs Alberts no 1963. g.; Wahzu kronprinzis no 1870. g.; Pruhſchu prinzis Friedrichs Karlis no 1871. g.; Wirtembergas prinzis Auguſts no 1871. g.; grafs Manteufels; firſts Baratinſki, grafs Wrangels (miris) un grafs Molkte.

Zelgawā ſlawē Zehra weefnizā nometufchos Turku ſmalku iſtureſchanos, wiau laipnibu pret behrneem un pot deeneſtneekem. Zelgawā ari gadijees ſchis notikums ſtarp puſmehneſi un kruſtu:

Weefnizas wiſpahrigā, jaukā ſahlē kahdā wakarā ſehdeja daschi ſmalki kungi un kundſes kopā un mehginaja kahdu turpat eſofchu Turku Paſcha ſawā beedribā eewilkt. Paſcha, pamanidams, ka ſcheem augſtmaneem Frantſchu waloda tit labi neweizahs, ka teem Konſtantinopolē, nopuhlejahs ar Wahzu walodu, pee ſaranaſchanahs dalibu nemandams — un redſi! eet, eet til labi, ka weena wiſai laipna kundſe weefi pagodina, tam sawu jauku puku kuſchkiti dahwinadama. Paſcha, zaur to toti eepreezinats, eeleet pukēs uhdena glahſē, par wiſai leelu ihgnumu kahdam ſahuis ſehdoscham zilwekam, kufsch no ſtaudibas juh-tahm pahrwarets pukēs peepeschi ar alu apleij . . .

ſtaudigajs ſawam ſodam ne-iſbehga. Bet Paſchā wairs negribot neweena wahrda par wahziſki ſinat. —

Zelgawa. Zelgawas weetneeku pulkā naw wis, ka pagahjuſchā num. ſem 17) minejahm, Georgs Goltz, bet kopmanis Martinelli eewehlets.

Bendere. Dselszetich no Benders us Galazi patlaban wisās dakās ir pilnigi gataws. Wafar Bendere atbrauza komissija, no generafa Schernwala wadita, kas zeku pahrraudsijuse un wiszauri par labu atraduše.

Kreewu agenti jau kahdas deenas usturahs Berline, griedami tur ahdas un gumijas mehtekus un kahju apgehrbus eepirkt. Weens Berlines andeles nams usnehmees 300,000 pahru sahbaķu, wisu wehslakajs 4 mehneschu laika pagatowot. Schim andeles namam ja-eesek wairaf ne ka 300,000 marku par droščibu, ka wisah sawu usnehmumu pil-dihš, turpreti tureenes leelakās bankas galwo, ka sahbaķus nododot par teem riktigi kkuhs maksats.

Tiflis. Persijas Schacha sekreters us Parises zetodams schē atbrauzis. Pats Schachs braukšot pawafari us Parises istahdi un sekreters turp dodotees, sawam fungam korteli apgahdat.

— Reifariska Augstiba Kaukasijas armijas wirskomandants, kad pirmās klases Jura ordeni bijis fanehmis, dewis Kaukasijas kara-pulkeem schahdu armijas pawehli:

„Kaukasijas armijas kara-wihri!

„15 gadus man tas gods, juhs komandeeret, un lepojos us sawu tee-sibu, ka drihstu preekšč sawa Reisara un sawas tehwsemes issazit, ka jums, juhs duhščibai, juhs nepahrwaramai firdibai un juhs wareneem darbeem peenahšahs wiša 3. oktobra flawa un ka man jums japateizahs par to augstu schehlastibu, ko man Reisars dah-minajis.“

No kara-laukeem.

Peterburgā, 22. nowembri pehz pusd.: Generafa Kurnakowa nodaka ir aigahjuse us Slatizas pilskhehtu un jau eenehmuse kalnazeķu. Muhsu pulkeem ir neganti gruhti gahjis, leelgabalus us augsteem kalneem usweltot. Pee tam wehl alahsch pa starpam fala, sniga un koti lija. No 16. lihds 20. nowembrim mehš pasaudejahm ap 350 wihru.

Peterburgā, 23. nowembri. Orkanija un Wratschescha muhsu pulki atrada waren leelus eerotšchu, patronu un seemas drehbju krahjumus. Nusu ween tur radahs wairaf ne ka 10,000 tšhetwertu (30,000 puhru), bes tam wehl 25 dselsu tiltu-laiwinas ar wisu, kas pee tahm peeder. (Tahdas tiltu-laiwas kara-armija alahsch wed few lihds; upehm pahri eijot tahs nostiprina ušdeni zitu no zitas attahlu, pahrslek tad par winahm balkus pahri, ta ka ihša laika tilts gataws un kara-spehks war pahri eet. Red.)

Peterburgā, 24. nowembri, wafarā. No kara-lauka Balkanā sino: Kad generafa Kurnakowa nodaka bija pahrgahjuse par kalnazeķu preekšč Slatizas un nokahpuse pee tahm sahdschahm Kliskioja un Tschelopetscha, tad wina Turkus peespeeda, us sawu apzeetinatu legeri pee Slatizas atpakal eet. Tagadin wina laikam jau saweenojusehs ar grafa Komarowsky nodaku. — Generafa Ellis'a nodakai bija ja-atfit aplam fihwas usbrukšanas no 12 Turku taboreem. Wina pee tam Turkeem koti leelu stahdi padarija un kad palihga-pulki bija peenahkusch, tad tuhdat eenehma un stipri apzeetinaja tos augstumus, no kureem weegli war apschaudit Turku apzeetinajumu pee Arabtonakas. Wangineeki issazijusch, ka Mehemeds Ali tur esot. —

— 22. nowembri 20—30,000 Turku usbruka muhsu azeetinajumam pee Marenas. Firts Swjetopolk-Mirski gahja ar diwi kahneeku regimenteem atpakal us Elenu, bet kluwa no trihs pusehm apstahs, pasaudeja labi dand un winam kaujotees no Elenas bija ja-eet atpakal us jau senal apzeetinatu poziziju pee Jakowizas sahdschas. 23. nowembri bija ja-istur jauna usbrukšanu no eenaidneeka. Pulkstens 5 Turkeem bija ja-apstahjahs. Palihga-pulki, ko firstam Mirski no wisahm pusehm suhtija, sahka pee wina eerastees.

Peterburgā, 25. nowembri pehz pusd. I Bogotas sino: Schodeen it wisi palihga-pulki sem barona Delingshausena atnahza tani apzeetinajuma pee Jakowizas, kur firsts Mirski atpakal eedams bija nostahjis. Turki wehl reis mehginaja usbrukt, bet nostahjahs, kad weens no muhsu pulkeem Slatarizai tuwodamees draudeja Turkeem no sahneem un no muguras usbrukt.

Peterburgā, 25. nowembri, wafarā. 24. agri pats wirskomandants ar palihga-pulkeem atnahza apzeetinajuma pee Jakowizas.

Pehz pusdeenas Turki mehginaja usbrukt, bet pulkstens 3 peepeschi wina schaudischana aplusa. Pehzal israhbijahs, ka tas pulks, kas no Tscherepetas bija suhtits us Slatarizu, Turkus no tureenes bija aishinis un teem us Debrowu pakatgahjis. Us tahdu wihsi schis pulks bija aishahzis fahnos un mugurā Turku leelakam spehtam, kas no Elenas puses Jakowizai usbruka. — 22. un 23. sch. m. firsta Swjetopolk-Mirski nodaka eewainoti 800 wihru. — Generafa Hurko nodakai stahw preti 30—40 Turku tabori. Kauja no 21. nowembra Turki pasaudejusch 1300 wihru.

Wisjannakās sinas un telegrami.

Peterburgā, 26. nowembri. Kaujas pee Marenas un Elenas 22. nowembri mums ir kritusch un eewainoti ap 50 ofizeeri un 1800 saldati; tšetri leelgabili kluwa aishnagloti, septini palila eenaidneeka rokās. Wairaf lahtaku sinu truhst. 24. sch. m. tahdu Turku pulku ihsina is Slatarizas un aishina us Debrowas pusi. 25. sch. m. eesahšahs kauja pee Jakowizas; bet jau pehz diwi stundahm schaudischana aplusa. — Turku kara-spehtu, kas pret Slatarizu strahda, rehkina us 10,000 wihru un to pee Jakowizas us 30,000 wihru.

Peterburgā, 27. nowembri. Pozizija, ko 21. nowembri muhsu pulki pee Arabtonakas eenehmusch, eeslehdj ar sawu labo spahrnu Turku kreisajo un apdraud schoseju us Sofiju, pa furu wini waretu atpakal eet. Tamdeht 23. now., pehz senahm usbrukšanas, notila jaunus usbrukšanas us muhsu labo spahrnu, bet tahs kluwa atstas. Mehš pee schem zihneem pasaudejahm 27 wihrus. No muhsu puses arween projam apschanda Turku poziziju pee Arabtonakas, kur Turki jaunus spehtus sawelk.

22. nowembri 6 Turku tabori ar artileriju usbruka muhsu apzeetinajumam pee Kafarewo, pee leelzela us Osman-Basaru; bet winaus atraidija un wini aigahja atpakal. Tapat 22., 23. un 24. nowembri ari zitas weetas (pee Palomartšhas, Rowatšchizas u. z.) bija masi preekšpulkū kautini. Wihur eenaidneeku atraidija. Mehš pasaudejahm mas.

28. nowembri. I Bogotas sino, ka 25. un 26. nowembri bijuse masa leelgabalu un slichu schaudischana pee Slatarizas un Jakowizas. 27. now. lihds pulst. 3. pehz pusd. wihš bija kluwu. Muhsu pulki stahw Slatarizā un Jakowizā; Turki stahw preekšč schim weetahm.

Zelgawā, 29. nowembri. Osmanis Pascha lihds ar wisu sawu armiju padeweeds. Peterburgā scho uswareščanu swin teatros, goda-parahdschana, hurah sauzot un Reisara-dseefnu dseedajot.

Ta ir ta telegrafa-sina, kas 28. nowembri wehlu wafarā it ka sibins no Peterburgas schē atšehja un ka sibina spehrens wisus usmodinaja, it wisa Kreewija un ta ari pee mums ne-issatamu preeku un gawilešanu sažehja. Plewna ir kritusch, Plewna ir muhsu rokās, Plewnas duhščigais aistahwetajs lihds ar sawu armiju sawangets, nolizis sawu sobenu pee Reisara Aleksandra II. kahschm! Pateišchana Deewam, angsts gods un flawa Aleksandram tam uswarelajam un Meera-Reisaram un tuhstot-fahrtigs hurah kara-wirswadonim Zeelfirstam Nikolajam Nikolajewitscham, wiseem kara-wadoneem un duhščigai Kreewu armijai! Kreewijas armija no jauna atkal puschojusehs ar nemirstameem lauru-wainageem un Kreewijas tautas schodeen zelds nometuschahs lihdsahs: **Deews, fargi, fargi, Deews Reisaru!**

Pehz otra telegrama, kas teescham no Plewnas us schojeeni suhtits, Osmanis Pascha us Wibinas pusi lausees zauri, bet Kreewu pulki wini ar wisu armiju aplentusch, sawangejusch un Plewnu eenehmusch, pee tam Osmanis kluwis eewainots.

Mehš noschelojam, saweem lastajeem shtatas sinas schodeen newaredami nest. Mums pascheem to wehl truhst tani brihdi, kur schis numurs teel sehgts. Ja kahdas hwarigalas sinas laika wehl atnahs, tad redakzija liks ihpachu lapu drukat un awisei peeslitt. Ja tas nenoteel, tad zeen. lastaji sin, ka lihds beidsamajam azu mirklim eewehrojamas sinas naw atnahkuschas. — Lai wehl peeminam, ka Plewnā bija ap 60,000 Turku un ka Kreewu armija, kas tos eeslehtus tureja, bija 120,000 wihru leela. Schi armija — masakais 100,000 wihru — nu ir swabada un warehs zitas weetas darbotees. — Zelgawā un Mihgā schodeen nami puschtoti ar tarogeem un wafarā buhs leelika ugunoschana. —

Zelgawā, 29. now., pulst. 6 wafarā. Pehz redakzijas slehščhanas no Peterburgas atnahk schahds W. W. telegrams ar skaidrakahm sinahm par Plewnas eenehmšanu, furu mehš — zitas sinas no gatawi saliktās lapas atkal isnemdami — schē pasneedsam:

„28. now. pulst. 7½ rihā wisa Osmana armija usbruka muhsu grenadeeru pulkam us eeslehgšanas-lihnijas Wid-upes kreisajā puse, ar to nodomu, lai waretu zauri lausteeds. Turku usbrukšana bija it ka eetu us nahwi waj dshiwibu. Kahda daka no Turkeem pat muhsu apzeetinatas weetas un baterijas eelau-sahs. Bet wisi schee breesmigeē puhlini, zaur grenadeeru rindahm zauri lausteeds, bija weltigi. Pehz 5 stundu ilgeem zih-rizeem Turki kluwa atpakal dshiti. No wisahm pusehm aplentks, Plewnas duhščigais aistahwetajs Osmanis Pascha padewahs lihds ar wisu armiju. Osmanim kahja eewainota. Sawangeto Turku un atnemto kara-eerotšchu ir til dand, ka ne us kahdu wihsi tagad newar usdot, zil to ihsti ir, jo it wihš, kas Plewnā bija, ir muhsu rokās. Muhsu pametumi, pret to kas zaur scho uswareščanu panahks, ir masi. Wiswairak zeeta Astrakanes, Sibirijas un Sagometijas grenadeeru regimenti.“

Atbildes.

Atbildes. — **M. A.** — **F.** Zuhju rakstu „par aušim“ labprātī līstīm nodrukāt un lam vufis. Naušites, lai tad naušahs, tad ziti to lašis. Peesprauktos graubinus illektafim pehž eespehšanas. — Uj to mineto melu-sim lahds, sringalwis mums, peesuhitjis derigu mahžibu, kuru mehš wisu gan nenodrukafim, tadeht ka meleem tatschu ir ihšas kahjas. Bet lai wainigais dsirdetu, jil bahrgi wina minetos darbus teesā, tad tē pa-sneegsim tīkai kahdu daku no šchis pahrmahžibas.

„Kas melojis Reif tihšam, tam wairs netiz nemaf.“
Tā nu ar tewim notifs it driht,
Kad jahri tā blahdet preefšch publikas.
Kad Semfopis pais to naw lizis teikt,
Ka nes-inahts wairs, ka neipehi to,
Kā tu tad to eedrihtsies simot steig
Un klaiji tā melot preefšch publikas, to?”

Atbildošchais redaktors un isdewejs **G. Mather's.**

Sludinajumi.

Dreimann un Block

wadmallas magasihue
Rihga Kauf-eelā № 2.

peedahwā par wislehtafim un nenodingejamahm zenahm: daschadus seemas un wafaras bukstinus preefšch uswalkeem, dubultstof-drahnas preefšch fungu un dahmu-paletoteem, tuhku (wadmalu) wisās pehrwēs preefšch swahrteem, kaschoku-pahrwilšchianas, komanahm un wahgeem, dahmu-tuhku, šarkanu tuhku preefšch teesu un basnizu dekeem, šatu tuhku wijabōs platumōs preefšch bilardeem, bebra-boju, flaneli, au-dektu, nehšdogus, tihra sīhda lakatus u. t. pr.

Kulamas mašhines

ar rotahm un sirgu spēhtu dse-namas is Heinrich Lanz fabrika Mannheimē.

Fabrikis ir lihdi 1876. g. beigahm pahrdewis

54,972 mašhines

kas wislabafa peerahdišchana, ka šchis mašhines ir toti teizamas.

Wenigais krahjums pee

J. B. Graßmann,

[5-1]

Rihgā, Nikolai eelā, blatus sreehineeku dahšam.

Mudeles-weetas pahrzelschana

Muhsu ar wisadahm semfopibas mašhinehm un eerotscheem bagatais lehgeris kā ari muhsu kantoris, no šchis deenas atronahs pahrhuhwetā fenakā teatra ruhme, ee-eeschana no „basara“ pilsehtas Ralku-eelā. № 6.

Zieglers un beedris.

Rigā, 1. novembrī 1877.

Schumannas mašhines,

ar rotahm kā ari ar kahjahm dšenamas, pahrdob lehti un uš apgalwošchannu

Zieglers un beedris,

Rigā, pilsehtas Ralku-eelā № 6.

No jensures atwehlets. Rihgā, 28. novembrī 1877.

Tē klahht peelitums:

Dundurs

Pats

Barona v. Kamp à Ausim

apbruojees ar wairaf kà 120 lap. pušehm un ar 13 leelafahm bildehm, aun kahjas un tairahs zekā dotees dezembra m. pirmās deenās. Teem, kas wehlahs winu drihsumā pee fewis uš seemas-swehškeem kà weefi redset, ir atkauts jau laikus 3 rubk. zekā-naudas atšuhitit uš schahdu adreši: **Петербургъ, Типография Голицы, Владимирская 11 — 10.**

Pret trim rubk. tiks par pasti peesuhititi 3 eksemplari. Masakā škaitli neteek suhtits. Atkalspahrdewejeem uš 100 eksem. 25%. Nau-da uš pastes apdrošchinama! — Pamahžichannu, kam wajaga, pa-sneegs laipni mahžitaji, školotaji, mulšchās-kungi, ec.

Ch. Bekmannis

zitreiseis Leel-Sefawas ehrgelneeks un Jaun-Swirklautas elementar-školotajs

Zelgawā, pee Dobeles wahrteem, Peises namā № 75. **peenem behrnus un pee-auguschus musikas mahžibā** un beš tam ihpašchi cetaifijis,

kursu preefšch mahžibas ehrgelu spēhleschana, kurā ikkatru brihdi war eestahtees. Zaur šcho kursu it ihpašchi ir nodomats palihgā nahst jaunekteem, kas uš

školotaja etiamenu

šataifahs, kuru — pehž školos lik. § 27 — beš tam, ka ehrgeles spēh-let nemahk, newar nolift.

Mahžiba noteek pehž jaunafās un par wisderigako at-sihtas metodes, lai wolti laiku nenokawetu.

Zurpat ari behrni, pee labas usraudsišchanas, teek ruhme un kostē nšremti.

Emburgas pagasta namā
3. adwentē 11. dezembrī š. g.
tehjas-wafars un Behrgu musika. Ge-sahitums 4. wafarā.
Ge-ejas-naudas atlikums „Sarka-najam Krustiam“ par labu.
Komiteja.

Alhbolina un italla Gipsi
war dabuht pee Zelmā
Palais-eelā № 9 Rihgā.

Gehni un meitenes,
kas šchejeenes školos apmeklē, at-atrod labu ruhmi un kosti kā ari laipni apšopšchannu pee Rosenberga, Wez-eelā num. 8, apafšchā pa freišo rofu. [2-1]

Ewehtdeen 11. dezembrī šch. g. swi-nehs Sengaleešchu dšedataju beedriba Leel-Platonēs školās-namā **gada-sweht-kus** ar dšedatšchannu, runahm un weefigu wafaru. Ge-sahitums pulst. 4. pehž pusd. Pehž pusnatts nelaika Keijera Aleksande-ra I. 100 gabu dšimschanas deenas pee-mina ar preefšch-lahšjumu Wina Maje-stetes dšihwes-gahjuma.
Tuwatas sinās zaur programmeem.
Sengaleešchi.

Drutats pee G. Sieslak'a, grahmatus un bilšchu-drutatawā, Zelgawā.

Likumi un nosazijumi.